

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่

The Developing Of Learning Activities For Promoting Adult Civic Education

เบญจพร จันเจริญ¹, ดร. กัมปนาท บริบูรณ์², รศ.ดร. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์³

¹นักศึกษาลัทธิสุตฺตปริยญาดุขฎฐิบัณฑิต, ²ที่ปรึกษา, ³ที่ปรึกษาร่วม

E-mail address: benchaporn.chan@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ ศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ การเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการเรียน การศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้, ความเป็นพลเมือง, นักศึกษาผู้ใหญ่

ABSTRACT

The purpose of this research Develop learning activities to strengthen civic for adult students. Efficacy of developing learning activities to strengthen civic for adult students. And compares the results before and after the study. Satisfaction Study participants were satisfied. Because of the high level activities are built with a variety of activities. In accordance with the content easy to understand as an adult.

Key words: Learning Activities, Civic Education, Adult

บทนำ

โลกทุกวันนี้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การที่ประเทศชาติ หรือสังคมหนึ่งสังคมใด จะสามารถดำรงอยู่อย่างเข้มแข็งมั่นคงและสงบสุข ขึ้นอยู่กับศักยภาพของคนในชาติหรือสังคมนั้นๆ การรับมือกับสภาพสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง การจัดการศึกษามีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง สังคมไทยเผชิญวิกฤตความเสื่อมถอยด้านด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลายและ

มีแนวโน้มเป็นสังคมปัจเจกมากขึ้นโดยคนไทยค่านึง ประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องมากกว่าส่วนรวม นโยบายและยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการปฏิรูป การศึกษาในทศวรรษที่สองด้านการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ มีมาตรการสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการ คือ การปรับความเชื่อ วิธีคิด และการให้คุณค่าของคนไทย เพื่อให้มีจิตสำนึกของความเป็นไทย และความเป็นพลเมือง ในส่วนของความเป็นพลเมืองสำหรับผู้ใหญ่จะนำ

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ โนลส์ (Malcom S. Knowles, 1978) สรุปพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่สมัยใหม่ (Modern Adult Learning Theory) ซึ่งมีสาระสำคัญ (Knowles, 1978, p. 31)

1. ความต้องการและความสนใจ ผู้ใหญ่จะถูกชักจูงให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี หากตรงกับความต้องการและความสนใจ

2. สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตผู้ใหญ่ การเรียนรู้ของผู้ใหญ่จะได้ผลดีหากถือเอาตัวผู้ใหญ่นั้นเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน

3. การวิเคราะห์ประสบการณ์ ประสบการณ์เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณค่ามากที่สุดสำหรับผู้ใหญ่

วิธีสอนผู้ใหญ่ตามหลักการศึกษผู้ใหญ่ (Andragogy)

ทฤษฎีแอนดราโกจี (Andragogy) ของ มัลคอล์ม โนลส์ (Malcolm S. Knowles, 1980) ได้กำหนดขั้นตอนวิธีการสอนผู้ใหญ่ ดังนี้ มโนทัศน์ของผู้เรียน (Self – concept) ประกอบด้วย

1. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้
2. การวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้
3. การวางแผนร่วมกัน
4. การนำประสบการณ์การเรียนรู้มาใช้ในการเรียนการสอน

5. การประเมินผลการเรียนรู้

การเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวข้องกับหลักจิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่และหลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ดังนั้นความเป็นพลเมืองของนักศึกษาผู้ใหญ่จะต้องสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใหญ่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่

2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการร่วมกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาในอำเภอแหลมฉบัง จังหวัดตราด นักศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตบางรัก นักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตราชเทวี จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2559

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็นต่อเนื้อหาการจัดกิจกรรม ได้แก่ นักศึกษาในอำเภอแหลมฉบัง จังหวัดตราด จำนวน 300 คน

2. กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้ชุดกิจกรรม

2.1 ทดลองแบบนอกระบบ ได้แก่ นักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตราชเทวี จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คนโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

2.2 ทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิผลของชุดกิจกรรม ได้แก่ นักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตบางรัก จังหวัด

กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คนโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

2. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี บทความ ตำรา และสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ เพื่อสังเคราะห์วิเคราะห์ข้อมูลนำมาใช้ในการสร้างแบบสำรวจความคิดเห็นและเจตคติของนักศึกษาในสังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด จำนวน 300 คน โดยการใช้แบบแสดงความคิดเห็นด้านความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่

3. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างหัวข้อเนื้อหาของความคิดเห็นด้านความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่แล้วประเมินความเหมาะสมของคำถามในประเด็นความคิดเห็นและเจตคติเกี่ยวกับการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ออกแบบการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนนี้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียนเป็นการนำเข้าสู่บทเรียนละลายพฤติกรรมเป็นแรงจูงใจให้ผู้ใหญ่เกิดความสนุกสนาน เป็นกันเอง

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้ (คิดเป็นและการมีส่วนร่วม) เป็นการฝึกให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมใช้กระบวนการคิดเป็นมาใช้คือ คิดวิเคราะห์โดยเริ่มจากตนเอง แล้วนำหลักวิชาการมาคิดพร้อมทั้งคิดโดยใช้สังคมและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวมาพิจารณาตามประสบการณ์ที่มีอยู่ในตัวของผู้ใหญ่

ขั้นที่ 3 ความเข้าใจ จัดกระบวนการเรียนรู้

สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรมว่ามีความเข้าใจ และคิดว่าการเรียนในครั้งนี้เสริมสร้างความเป็นพลเมือง หรือทำให้คิดได้คิดเป็น และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่

ขั้นที่ 4 การประเมินผล นำผลไปตรวจสอบหาคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แล้วพัฒนาต่อไป

การวิจัยในครั้งนี้ได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Devision) ใช้วิเคราะห์คะแนนการตอบแบบวัด

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น

3. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเรื่องความเป็นพลเมืองสำหรับผู้ใหญ่ก่อนและหลังเรียนได้แก่ t-test for dependent samples

อภิปรายผล

ผลการวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับผู้ใหญ่มีประเด็นการอภิปราย 3 ประเด็น

1. พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ ประกอบด้วย

1.1 **วัตถุประสงค์** ผู้วิจัยต้องจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ขึ้น เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้และ เจตคติเสริมสร้างความเป็น

พลเมืองสำหรับผู้ใหญ่การกำหนดวัตถุประสงค์มีความชัดเจนว่าต้องการพัฒนาอะไร สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมกิจกรรมและเป็นการส่งเสริมเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความสอดคล้องกัน

1.2 กลุ่มผู้เรียน เป็นนักศึกษาคุณนยศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจพัฒนาตนเองเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองมีความรับผิดชอบเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องมีความพร้อมในการทำกิจกรรมด้วยความตั้งใจ มีพฤติกรรมการรู้จักการคิดวิเคราะห์และการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

1.3 วิทยากร ดำเนินการตามกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น เป็นผู้สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ดำเนินการตามกระบวนการกลุ่ม กระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกคิดวิเคราะห์ นำเสนอและอภิปราย วางแผนในการทำงานร่วมกัน

1.4 ขั้นตอนการจัดกิจกรรม ผู้วิจัยได้สังเคราะห์การจัดกิจกรรมโดยมีเนื้อหากิจกรรม 6 กิจกรรม คือ

1.4.1 กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความซื่อสัตย์

1.4.2 กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หน้าที่ความรับผิดชอบ

1.4.3 กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเคารพผู้อื่น เคารพกติกา

1.4.4 กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างประชาธิปไตยในครอบครัว

1.4.5 กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ระบบการเลือกตั้ง สิทธิเสรีภาพของประชาชน

1.4.6 กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การร่วมกันวิเคราะห์แก้ปัญหาของท้องถิ่นและชุมชน

โดยผู้วิจัยได้ใช้ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง 4 ขั้นตอน คือ

1. ชี้แนะเข้าสู่บทเรียน สร้างบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความสุข จูงใจให้ผู้เรียนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน รู้จักกันและเข้าร่วมกิจกรรมอย่างกันเอง

2. ชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้ (คิดเป็นและการมีส่วนร่วม) โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้ผู้เข้ารับการอบรมรู้จักการคิด วิเคราะห์ คิดเป็นจากประสบการณ์ และมีส่วนร่วมในการอภิปรายแสดงความคิดเห็น วิทยากรเป็นผู้อำนวยความสะดวก

3. ชี้แจงความเข้าใจ เน้นการนำเสนอและมุ่งเน้นการนำไปใช้ในชีวิตจริงของแต่ละคนผู้เข้าอบรมมีเจตคติเรื่องความเป็นพลเมืองสูงขึ้น

4. ชี้แจงวัดและประเมินผล เน้นการประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลสำเร็จในการมีส่วนร่วมและการแสดงความคิดเห็นสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ของ (ทิศนา แคมมณี, 2552) กล่าวว่าการประเมินผลการเรียนรู้ต้องประเมิน KPA คือ ประเมินความรู้ ประเมินกระบวนการ และประเมินเจตคติจะทำได้โดยการสังเกตพฤติกรรมจากกระบวนการกลุ่ม

2. การหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับผู้ใหญ่ พบว่า องค์ประกอบของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับผู้ใหญ่มีการพัฒนาความเป็นพลเมืองเพิ่มมากยิ่งขึ้น จากผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเรื่องความเป็นพลเมืองสำหรับผู้ใหญ่หลังการเรียนรู้ มีคะแนนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. การศึกษาความพึงพอใจกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับผู้ใหญ่

ผู้ใหญ่ ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจมาก ทั้งนี้เพราะชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีกิจกรรมที่หลากหลายเนื้อหาเข้าใจง่าย สอดคล้องกับผู้ใหญ่

ข้อค้นพบในงานวิจัย

การศึกษาผลความคิดเห็นและเจตคติการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ ปรากฏผลดังนี้

การสำรวจความคิดเห็นและเจตคติการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ จากศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแหลมฉบัง จังหวัดตราด จำนวน 300 คน มีความคิดเห็นและเจตคติเกี่ยวกับการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่

ตอนที่ 1 ผลการสำรวจความคิดเห็นและเจตคติเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 155 คน คิดเป็น ร้อยละ 51.66 มีอายุระหว่าง 15-20 ปีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 อายุระหว่าง 20.1-30 ปี จำนวน 131 คน คิดเป็น ร้อยละ 43.70 อายุระหว่าง 30.1-40 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 อายุระหว่าง 40.1-50 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็น ร้อยละ 14.30 อายุระหว่าง 50.1-60 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็น ร้อยละ 11.00 อายุระหว่าง 60.1-70 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็น ร้อยละ 2.3 อายุระหว่าง 70.1-80 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.3 อายุมากกว่า 90 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 วุฒิการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 มัธยมศึกษา จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 63.0 ปวช./ปวส./อนุปริญญา จำนวน 51 คน

คิดเป็นร้อยละ 17.0 ปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 อื่นๆ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 0.3 รับจ้าง จำนวน 153 คน คิดเป็น ร้อยละ 51.0 เกษตรกร จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 ค้าขาย จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 อื่นๆ จำนวน 31คน คิดเป็นร้อยละ 10.3

ตอนที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นและเจตคติต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีความรู้อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ความเป็นพลเมืองด้านสิทธิเสรีภาพ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.42) การมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.52) ส่วนเจตคติ ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.53) ความเป็นพลเมือง ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.53) และการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.43) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษามีเจตคติอยู่ในระดับมากข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หากทุกคนเคารพกติกาจะไม่เกิดปัญหาในสังคม ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.43) รองลงมา คือพลเมืองดีช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อเราพบเห็น ($\bar{X} = 4.72$, S.D.= 0.53) ความซื่อสัตย์เป็นส่วนหนึ่งของคนดี ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.50) และความยุติธรรมในสังคมคือการให้ความเสมอภาคและความยุติธรรม($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.49)ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ คุณลักษณะของพลเมืองดีต้องรอบรู้ ($\bar{X} = 2.68$, S.D.= 0.76) รองลงมา คือ หากท่านพบการละเมิดสิทธิผู้อื่นท่านจะอยู่เฉยๆ ไม่สนใจ ($\bar{X} = 2.48$, S.D. = 0.79) ตามลำดับดังนั้นผู้วิจัยจึงจะได้นำหัวข้อดังกล่าวนี้ไปเป็นประเด็น

เนื้อหาของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง
ความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ เรียงตาม
อันดับที่ 1 ถึง 6 จำนวน 6 กิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความซื่อสัตย์

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง หน้าที่ความรับผิดชอบ

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง การเคารพผู้อื่น เคารพ
กติกา

กิจกรรมที่ 4 เรื่อง การสร้างประชาธิปไตย
ในครอบครัว

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง การเลือกตั้ง สิทธิ
เสรีภาพของประชาชน

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง การร่วมการวิเคราะห์
แก้ปัญหาของท้องถิ่นและชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อ
เสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่
ที่สร้างขึ้น พบว่า มีความเหมาะสมในการเสริมสร้าง
ความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ สามารถ
นำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายของศูนย์การศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ได้เป็น
อย่างดี

2. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อ
เสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่
เป็นกิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิดเป็นและการมี
ส่วนร่วมซึ่งสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ใหญ่
ส่งเสริมให้พัฒนาตนเองและศักยภาพในตนเองอย่าง
เต็มที่

3. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อ
เสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับผู้ใหญ่ มี
ขั้นตอนที่ชัดเจนสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรม
สำหรับผู้ใหญ่ คือ ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เป็นการ

สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ชั้นกิจกรรมการ
เรียนรู้ (คิดเป็นและการมีส่วนร่วม) ยึดผู้เรียนเป็น
ศูนย์กลางดึงความรู้และประสบการณ์ ตามหลัก
ปรัชญาคิดเป็นมาใช้ในการจัดกิจกรรม ชั้นความ
เข้าใจ เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมและการคิด
วิเคราะห์ เสนอแสดงความคิดเห็น ชี้นำและ
ประเมินผล เน้นการประเมินความพึงพอใจในการ
จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลสำเร็จในการมีส่วนร่วม
และการแสดงความคิดเห็น วัดและประเมินผลเพื่อ
นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4. ความต้องการเนื้อหาเรื่องความเป็น
พลเมือง มีความสำคัญและมีความจำเป็นในสังคม
ปัจจุบันต้องมีการเสริมสร้างคือ กิจกรรมการเรียนรู้
เรื่อง ความซื่อสัตย์ หน้าที่ความรับผิดชอบ การ
เคารพผู้อื่น เคารพกติกา การร่วมกันวิเคราะห์
แก้ปัญหาของท้องถิ่นและชุมชน การสร้าง
ประชาธิปไตยในครอบครัว กิจกรรมระบบการ
เลือกตั้ง สิทธิเสรีภาพของประชาชน โดยใช้
กระบวนการคิดเป็นและกระบวนการมีส่วนร่วม
เพื่อให้สังคมมีความสุขมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อ
เสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับผู้ใหญ่ในหัวข้อ
อื่นๆ เช่น การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อ
เสริมสร้างความเป็นพลเมืองของประชาคมอาเซียน
หรือการสร้างเสริมความเป็นพลเมืองโลกในยุคใหม่

2. ควรดำเนินการวิจัยและพัฒนากิจกรรม
เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับผู้ใหญ่ใน
เชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ทีศนา แชมมณี. (2552). *วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2549). *การวิจัยและประเมินผลการศึกษาผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2555). *จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Knowles, M. S. (1978). *Andragogy: Adult Learning Theory in Perspective*. Community. College Review, 5,3,9-20, W78(ERIC Document Reproduction Service No. EJ 183888).

	Name:	เบญจพร จันเจริญ
	Address:	163/146 หมู่ 3 ตำบลบ้านหาด อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
	Education:	ปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
	Work:	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตบาง รัก